



**SLOVENSKÝ
SKAUTING**

RUDAVKA

**Časopis 69. zboru gen. M. R. Štefánika Malacky
Slovenský skauting**



Ročník V.

1/2020



RUDAVKA jar 2020

Rok 2020: Ročník V., číslo 1. (vychádza 2x ročne)

Vydavateľ: 69. Zbor gen. M. R. Štefánika v Malackách, Robotnícka 1, 901 01

Malacky, tel.: 0910/291 033, email: ftacnikova.maria@gmail.com,

IČO: 31 801 901

Šéfredaktor: Samuel Húšek, email: hsam69@gmail.com

Autori článkov: Mária Ftáčniková a ďalší

Jazyková a grafická úprava: Samuel Húšek

Foto na obálke: Mária Ftáčniková

Foto: Archív zboru (ak nie je uvedené inak)

Vyšlo s podporou VLM SR – š. p.

Za obsah príspevkov zodpovedajú autori.

Obsah 1.čísła

Úvodník – Príhovor	/ Gordon /	4
--------------------	------------	---

AKCIE

Skautské putovanie	/ Marika /	6
Symbol jednoty	/ Marika /	12
Cyklopotulky	/ Gordon/	15

ČLÁNKY

Cyklistika	/ Slon /	18
Hviezdna obloha	/ Slon/	20
U Bociana	/ Bocian /	23

OSTATNÉ

Zamyslenie	/ Panda /	31
Krížom – krážom	/ Pipi /	33

Úvodník

Milé sestry, milí bratia, skautky a skauti, milí čitatelia

Prihováram sa k vám v čase, keď celý svet sužuje ťažká doba – pandémie koronavírus, nevynímajúc ani naše malebné Slovensko, naše mesto Malacky. Prijali sme preto vážne rozhodnutie - od 7.marca 2020 dočasné prerušenie skautskej činnosti /družinovky, výpravy/.

Skautmi však ostávame naďalej, ostávame nim aj v ťažkých časoch, na celý život. Zodpovednosť sme prebrali na seba zložením skautského sľubu, ktorý má veľmi hlboký duchovný rozmer- dobrovoľný záväzok žiť podľa jeho znenia. Duchovný rozmer spočíva nielen v jeho formálnej stránke, keď stojíme v kruhu pri ohni, ale najdôležitejšie je vnímať zloženie sľubu po celej jeho obsahovej stránke a odkaze. Zamyslite sa nad tým. Dobré je iba to, čo skaut alebo skautka urobí z lásky, dobrovoľne, z vlastnej iniciatívy, a nie to, o čo ho niekto požiadal, alebo mu dal na to príkaz. Naše heslo pripomína povinnosť byť stále pripravení duševne a telesne podľa zásad morálky na nepredvídané životné situácie tak, aby sme boli schopní prekonať všetky prekážky, nezištne pomáhať blízkym a rozsievať lásku medzi ľuďmi.

V duchu skautského zákona spolieham sa na vašu česť, verím vo vašu vernosť a oddanosť, že budete osožní a pomáhať iným, že ste a budete priateľom všetkých ľudí dobrej vôle a bratom každého skauta, že ste zdvorilí, ste ochrancom prírody a cenných ľudských výtvorov, poslušní voči rodičom, predstaveným a vodcom. Verím, že ostávate veselej mysle, sporiví a hospodárni. Skaut je čistý v myšlienkach, slovách a skutkoch. Správajme sa zodpovedne a budme príkladom ostatným spoluobčanom.

Vedenie Slovenského skautingu rozhodlo o celoplošné ukončenie všetkých skautských aktivít až do odvolania. Pre všetkých našich členov naďalej platí, aby dodržiavali odporúčania kompetentných orgánov SR a samosprávy. Aktuálna situácia nás núti byť kreatívnymi. Využite moderné technológie a spravte si družinovku „on-line,,. Pripravte si aktivity z príručiek napredovania, ktoré môžu robiť členovia z domu, komunikujte spolu. Sledujte našu internú skautskú stránku: **www.skautmalacky.sk**, ako aj celoslovenské stránky: **www.skauting.sk** a **www.skaut.sk**.

Tak nám Bože pomáhaj !

Kamil Ftáčnik - GORDON



Skautské putovanie

Skautský rok 2019/2020 sa už prehupol do druhého polčasu, no napriek tomu s radosťou si spomíname na naše uplynulé aktivity s pozoruhodnými zážitkami. Okrem pravidelných stretnutí vlčat, skautov, rangerov nášho 69.zboru gen. M. R. Štefánika v Malackách na tzv. družinovkách, spolu sme zrealizovali zopár zaujímavých celodenných výprav, kondičných, poznávacích, záhadných nočných ako aj cyklo potulky do našej krásnej okolitej prírody po Borskej nížine a po dolinách a vrcholoch Malých Karpát.

Pri príležitosti 100.výročia úmrtia gen. M. R. Štefánika sme v roku 2019 zahájili výpravu na počesť nášho velikána „Naj Slovák,.. Putovanie po Štefánikovej magistrále po Malých Karpatoch sme zahájili s etapou Bratislava- horský prechod Baba. Druhou etapou hrebeňovej výpravy sme pokračovali v trase horský prechod Baba- Taričové skaly- Sološnická dolina. 3.etapu „Naj Slovák sme nastúpili v Sološnickej doline a po prechode cez Malú Vápennú/ M. Roštún/ a po zdolaní výškového rozdielu 532 m sme vstúpili na vrch Veľká Vápenná/ Roštún/a koniec našej cesty ústil do Mokrej doliny nad Pl.Mikulášom. Pokračovanie hrebeňovej výpravy „Naj Slovák“a dovŕšenie cieľa plánujeme na jar / leto 2020, Mohyla gen. M. R. Štefánika Bradlo nad Brezovou pod Bradlom.

Vyvrcholením každého skautského roka je Letný skautský stanový tábor, ktorý sme tradične realizovali v mesiaci júl 2019 na osade Tančiboky. Neodmysliteľnou súčasťou skautského tábora bol aj skautský sľub, lovenie bobríkov, táborových výziev.“ Večerné dumky“- si našli svoje obľúbený časový priestor, ktoré boli veľmi zaujímavé, hodnotné, plné zážitkov a vážnych myšlienok. Voľný pohyb v prírode, kúpanie v rieke Rudavka a večerné spevy pri táboráku patrili tiež k ku každodenným aktivitám.

Medzi dlhoročné akcie v auguste patria aj naše výpravy do slovenských veľhôr. Zdatní , no mladší skauti, spolu so svojimi vodcami sme prešli vo Vysokých Tatrách pár pekných kilometrov po ešte krajších dolinách. Kráčali sme Veľkou studenou dolinou s cieľom Zbojnická chata, cez Starolesnianskú poľanu na Skalnaté pleso, Mengušovskou dolinou na Popradské pleso, dolinou Bielej Kežmarskej vody k očarujúcej scenérii Zeleného plesa, Mlynickou dolinou k vodopádu Skok. Z našej výpravy sme sa vrátili s nezabudnuteľnými zážitkami a spomienkami.

V našom celo ročnom programe majú miesto aj akcie pre verejnosť. Už po 12 krát sme sa zúčastnili na celoslovenskom podujatí Deň Zeme v Bratislave ako pravidelný člen organizačného tímu so skautským programom pre deti. Betlehenské svetlo sme pre občanov Malaciek priviezli v poslednú adventnú nedeľu s kolektívom skautov a rangerov z nášho skautského zboru z Viedne. Pre veriacich sme odovzdali svetlo nádeje v Kostole NPM v Malackách 22.12.2019 na sv. omši už 29 krát a občania mesta mali možnosť toto symbolické svetlo mieru, lásky a nádeje si odpáliť na nádvorí kostola NPM. Naši skauti Betlehenské svetlo odpálili aj v kostoloch v obciach Kostolište, Plavecký Štvrtok, Studienka, Plavecký Mikuláš a Kuchyňa. Za rok 2019 je to stručný prehľad našich hlavných skautských aktivít.

Tohto ročné slnečné dni nás už vylákali do prírody Borskej nížiny na našich 2-kolesových tátošoch. Prvá trasa viedla popri rybníkoch 4,3,2 až pod Malé Karpaty na Vývrat. V ďalšej etape sme sa vybrali cez lesy VO Záhorie : Orlovské vršky- Červený kríž- Mešnerová lúka- Teplica. Počas nášho odpočinkového času sme sledovali na rybníkoch zimujúce vtáctvo a v lesoch sme postretali veľké stáda danielej, muflonej a jelenej zvery. Bolo na čom si popásť oči. Príroda má svoje čaro a mi sme vďační, že ju môžeme takto voľne pozorovať.

História skautingu v Malackách siaha hlboko do minulosti 30.-40.rokov minulého storočia a jeho historickou autoritou ostáva zakladateľ celo svetového skautského hnutia Robert Stephenson Smyth Baden Powel. Na akých princípoch stojíme ? 1. Vzťah k sebe, 2. Vzťah k druhým , 3.Vzťah k duchovnému svetu. Putovanie skautov spočíva a pramení z našich základných princípov. ktorými sa riadime a určuje náš „životný štýl“.

Mária Ftáčniková – MARIKA









Popisy k obrázkom:

1–2: Naj Slovák – hrebeňovka 2. etapa

3-4: Naj Slovák – hrebeňovka 3. etapa

5-6: LSV 2019 Vysoké Tatry

Symbol jednoty, nádeje, lásky a radostných Vianoc

Betlehemske svetlo v roku 2019 tradične sa rozžiarilo aj vďaka nášmu skautskému zboru v Malackách už po 29.-krát. Symbolické posolstvo sme osobne skupina našich skautov a rangerov spolu s činovníkmi prevzali od rakúskych skautov dňa 14.decembra 2019 a do poslednej adventnej nedele sme ho uchovávali doma u Mariky a Gordona.

Nastal deň „D“, kedy sme Betlehemske svetlo slávnostne odovzdali v Malackách vo farskom kostole Nepoškvrneného počatia Panny Márie na sv. omši do rúk pána farára spolu aj s malým posolstvom. Veriaci ako aj všetci ostatní občania mesta Malaciek si toto svetielko lásky, jednoty, nádeje mohli odpáliť do svojich domovov priamo na nádvorí v kostola od 07:00 hod rána –do 14:00 hod poobedňajšieho času, kde im pri tom ochotne asistovali naši skauti, rangeri a víťatá. Prítomní boli zadelených službách a s úsmevom a veľkou trpezlivosťou sa venovali tak krásnej duchovnej veci- odpaľovaniu Betlehemskeho svetla: Panda, Orim, Slon, Ema, Kajman, Srnka, Víchrica, Veverička, Ria, Medveď, Gordon a Marika.

Okrem malackej farnosti sme Betlehemske svetlo odovzdali do farnosti okolitých obcí: Kuchyňa-Lali, Sova, Kuvik, Studienka-Víchrica, Pyton, Plavecký Štvrtok-Míto, Kamzík, Kostolište-Srnka, Medveď, Plavecký Mikuláš- Marika a Gordon.

S našim posolstvom sme boli spokojní a vianočnú radosť sme prežívali dvojnásobne. V domovoch sme rozžiarili symbolickú svetelnú reťaz, ktorú vytvorili plamienky odpálené z plamienka horiaceho v Bazilike Narodenia Pána v Betleheme. Naplnia tak svoje poslanie: byť symbolom jednoty, nádeje, lásky a radostnej predzvesti Vianoc.

Mária Ftáčniková – MARIKA





Cyklopotulky

Ročné obdobie Zima, podľa kalendára druhý najchladnejší mesiac v roku február, avšak slnečné lúče hriali ako na Jar a lákali do prírody. Treba to využiť na plno. Skupina odhodlaných a pripravených skautov nášho zboru sme sa vydali na prieskumnú trasu na bicykloch do lesov vojenského obvodu Záhoria. Stálo to za to, príroda vydávala svoje čaro ,mohli sme pozorovať veľké stáda jelenej a neskôr aj muflonej zvery, no a vôňa borovicových lesov , vôňa živice tá bola nenahraditeľná. Po prvých kilometroch sme síce začali cítiť naše stuhnuté svaly, no odmenou na konci trasy nám bola dobrá tradičná kofola. Tú neodmietneš. S pod Malých Karpát z obce Kuchyňa bola cesta naspäť príjemná, však sme sa kotúlali dole kopcom až do Malaciek.

Prišli „ jarné prázdniny“ a počasie ešte v stále zimnom období , 7.marca 2020 bolo nádherné a slnečné. Na tento deň sme mali naplánovanú ďalšiu zborovú výpravu na našich 2kolesových tátošoch. V tom čase už nás zasiahla nepríjemná správa o šírení korona- vírusu. Rozhodli sme sa však našu výpravu realizovať, predsa nebude me doma sedieť doma, pôjdeme si vyvetrať naše pľúca do prírody. Dnes už viem, že sme konali správne . Asi to bola zatiaľ ešte na dlho naša posledná akcia. Pred našou skautskou klubovňou sa nás zišlo 20 členov a ďalších 3 členov sme pribrali pri Letnom kúpalisku. Lesnou cestou cez Borskú nížinu popri rybníkoch 4, 3, 2 sme smerovali do obce Kuchyňa pod Malé Karpaty. Teploty stúpali na 19 °C , ideálne na výpravu , posedenie ako aj pozorovanie vodného vtáctva, ktoré tento rok prileteli o niečo skôr- predsa príroda volá. Vodca Gordon si veľmi pochvaľoval účasť, disciplínu a kondíciu skautov, rangerov , no hlavne bol prekvapený z Jašteričky- našej včielky, ktorá statočne udržiavala kroky- kolesá s ostatnými. Účastný výpravy

bol aj náš Slon, ktorý behom akcie dostal defekt a tak naši skauti mali názornú ukážku v oprave.

Domov sme sa vrátili až nad večer. Síce trochu unavení , ale nesmierne bohatí - videli sme peknú prebúdžajúcu sa“ skoro jarnú“ prírodu, v hlbokých lesoch sme stretli divokú zver. Zažili sme spolu pár pekných chvíľ.

Kamil Ftáčnik - GORDON





Cyklistika

Cyklistika je jazda na jazdnom bicykli s rekreačným, športovým, dopravným zameraním. K športovej cyklistike patri zdolať danú trať čo v najkratšom čase (cesta, terén, dráha). Turistická, rekreačná cyklistika sa zameriava na presun z bodu A do bodu B. Za účelom dochádzania do práce, škôl a službami na bicykli sa označuje ako cyklo doprava.

História cyklistiky je vo svojich začiatkoch úzko spätá s vývojom bicykla. Ako sa vyvíjal bicykel- kolo, začali sa objavovať aj prvé preteky. Datujú sa od roku 1868 na trase Paríž Rouen. V roku 1893 bola založená svetová federácia (ICEA) ktorá sa v roku 1900 sa pretransformovala na dnešnú Svetovú Cyklistickú Úniu (UCI).

Medzi najznámejšie preteky patria:

Tour de France (od roku 1903)

Giro d Italia (od roku 1909)

Majstrovstva sveta na Drahé (od roku 1893)

Majstrovstva sveta v cestnej cyklistike (od roku 1921)

Druhy športovej cyklistiky

Rýchlostná cyklistika

Cestná cyklistika

Dráhová cyklistika

Terénna cyklistika

BMX

Biketrial

MTB (horská)

Cyklokros

Lubomír Janči - SLON



Zdroj informácii:

www.biker.sk, www.cyklistikaszc.sk, www.sport.sme.sk

Hviezdna obloha

Na oblohe možno voľným okom vidieť 6 až 8tisíc hviezd. Všetko závisí od kvality zraku, ale aj od svetelných podmienok a to na akom mieste hviezdy alebo mesiac pozorujeme. Na pozorovanie hviezd, mesiaca používame teleskop. Je to ďalekohľad prispôsobený na sledovanie hviezd, mesiaca. Vďaka teleskopu môžeme spozorovať štruktúru hviezd, poprípade krátery mesiaca. Všetko závisí od typu ďalekohľadu (hobby,profi).

Oblohu rozdeľujeme na 88 súhvezdí. Súhvezdie je oblasť oblohy tvoriace hviezdy. **Hviezdy** sú plazmové guľovité telesá vo vesmíre, ktoré majú vlastný zdroj viditeľnosti. Pokope ich drží vlastná gravitácia. Vo hviezdach je sústredená viditeľná hmota vesmíru. Medzi hviezdy patrí aj **Slnko**. Slnko je hlavná hviezda slnečnej sústavy, je najbližšia hviezda k Zemi. Keďže Slnko je jasnejšie ako hviezdy, presvieti ich a preto hviezdy nevidíme počas dňa. Fotosféra Slnka má efektívnu teplotu 5778 K (K = Kelvin, Kelvin je jednotka teploty, ktorá je založená na absolútnej stupnici a má značku K). Gravitácia slnka udržiava na obežnej dráhe všetky planéty vrátane planéty Zem.

Mesiace je vesmírne teleso obiehajúce okolo Zeme. Mesiacu sa hovorí aj Luna a to z toho dôvodu, aby si ho ľudia nemýlili s bežným mesiacom v roku. Jeho vzdialenosť od Zeme je 384 400 km, jeho povrchová teplota je -23 °C. Mesiac je unášaný oblohou z východu na západ, ale obieha hviezdy vlastným pohybom a preto dokáže hviezdu obísť za 27dni aj 8h.

Lubomír Jančí – SLON





Zdroj informácií:

www.wikipedia.sk, www.astroportal.sk

U bociana

Borovica lesná

A máme tu opäť jar! No ja mám pocit, že ešte ani zima nebola.. Ved' kliešte po mne lozili aj v decembri a v januári! Ako som Vám kedysi sľúbil, tak si zakaždým predstavíme aspoň jednu rastlinu a jedného živočícha. Tentokrát som si z rastlinnej ríše vybral borovicu lesnú. A nie náhodou. Je to na Záhorí najbežnejšia drevina.

Verím, že väčšina z vás borovicu dobre pozná. No pri pátraní po rôznych zaujímavostiach som sa aj ja dozvedel zopár nových poznatkov...

Borovica lesná – sosna (*Pinus sylvestris*) je z našich drevín najpri-spôsobivejší druh na všetky možné životné podmienky. Aj vďaka tomu si udržiavala dominantné postavenie v drevinovom zložení lesov na viatych pieskoch Záhoria. Extrémne stanovište boru jej pre život optimálne vyhovuje (no nájdeme ju aj na obnažených skalných bralách až do nadmorskej výšky 1.100 m n. m.). V oblasti pieskových dún sa vytvorili podmienky pre viacero druhov drevín. Druhým najviac zastúpeným stromom po borovici je dub (*Quercus sp.*).

Rozloha súčasných borovicových lesov na Borskej nížine sa odhaduje na 44.000 ha. Z tohto počtu asi 35 % tvoria pôvodné borovicovo-dubové lesy, približne 40 % sú sekundárne (umelo vysadené) borovicové lesy na stanovištiach dubovo-hrabových lesov, 20 % po dubových a brezovo-dubových lesoch a iba 5 % reprezentujú brezovo-jelšové resp. jelšové lesy na vlhkých plochách. Hromadný ústup zmiešaných dubových lesov z celej Borskej nížiny sa datuje od začiatku stredoveku, ale najmä od 17. storočia. Preto sa majitelia (pa-latín Pavol IV. Pálffy) okolo roku 1650 rozhodli vysadiť borovice na

Záhori podľa francúzskeho vzoru. Francúzski lesníci les vysadili a v porastoch dubov ponechali len zdravé a silné jedince na semeno (niektoré z nich tu môžeme dokonca nájsť dodnes).



Ak by sme začali pátrať v ešte dávnejšej minulosti, tak by sme zistili, že borovicové lesy boli pred 10.000 rokmi na Slovensku najrozšírenejšími lesmi. Dnes sa z nich na pôvodných stanovištiach zachovali len reliktné lesy.

Toľko asi k histórii rozšírenia borovice lesnej. No ako taká borovica vyzerá?

Borovica lesná (sosna) je ihličnatý strom, ktorý v našich podmienkach dorastá do výšky 20 až 35 m a dožíva sa veku až 350 rokov. Avšak z hľadiska optimálneho využitia drevnej hmoty sa v hospodárskych lesoch rúbu stromy vo veku 90-110 rokov.



Na prvý pohľad nás borovica upúta kôrou. V dolnej časti kmeňa je kôra- borka hrubá, hnedo-sivá, pozdĺžne rozbrázdená. V hornej polovici kmeňa a na mladých stromoch je kôra jemná, červenasto-hnedej až oranžovej farby a postupne sa šupinovito odlupuje.

Borovica má korunu v mladosti vajcovitú až guľovitú (najlepšie to vidno na riedko porastených plochách- napr. strelnice VVP Záhorie). Vo vyššom veku nadobúdajú voľno rastúce stromy nepravidelný tvar koruny s tupým zakončením. Avšak horské ekotypy majú úzke kužeľovité koruny s tenkými vetvami- prispôsobenie sa bohatým snehovým nádielkam. Pre dosiahnutie rovných plnodrevných kmeňov sa borovica vysádza v hustejšom spone (6500-10 000 ks/ha). Jednotlivé konáre vyrastajú v praslenoch. Každým rokom pribudne jeden praslen, takže najmä v porastoch do 40 rokov sa ich sčítaním dá pomerne presne odhadnúť vek stromu.

Ihličie vyrastá vo zväzoch po 2 na krátkych útvaroch tzv. brachyblastoch. Na zdravých stromoch má ihličie sýtozelenú farbu, niekedy až s nádychom do modra. Je dlhé 4-8 cm a na koncoch je zašpicatené.



Borovica je jednodomá rastlina. Tzn., že na jednom strome sú žlté samčie kvety, vajcovitého tvaru a červenkasté samičie kvety, ktoré sa po oplodnení postupne menia na šišky rastúce zväčša po 2 na zahnutej stopke. Šiška je 4-7 cm dlhá, kužeľovito vajcovitá, spočiatku zelená, po dozretí svetlohnedá (vo vnútri tmavohnedá). Dozrieva v jeseni druhého roka. Otvára sa na jar tretieho roku. Semená sú podlhovasto vajcovité, spojené s blanitým krídlom, vďaka ktorému ich môže vietor rozširovať aj na väčšie vzdialenosti.

Borovica má silné a pomerne hlboké kolovité korene. Preto silný vietor strom zlomí, ale nevyvráti. Avšak na podmáčaných stanovištiach je koreňová sústava plytká (podobne ako u smreka) a stromu hrozí skôr vyvrátenie.

Úžitkové benefity borovice lesnej sú nesporné. Najvýznamnejším produktom ihličia je narezávaním získaný terpentínový balzam. Surový produkt sa čistí, následne upravuje. Spracováva sa väčšinou pomocou destilácie na dve frakcie: prchavú – tvoria ju terpentínové silice(používané ako rozpúšťadlá na riedenie farieb, alebo v lekárstve

/inhalácie, liečba TBC a pod./) a neprchavú, ktorú tvorí živicový zvyšok – kolofónia.

Na liečebné účinky sa používa ako prísada do masť proti reumatizmom a pri neuralgických bolestiach. Liečivo môže pôsobiť aj obyčajná prechádzka borovicovým lesom, v ktorom sa podľa niektorých zdrojov vyskytuje až 100x menej baktérií než v meste. Všimnite si napokon, že mnohé ozdravovne a sanatória - najmä tie zamerané na pľúcne choroby - sú obklopené práve borovicami.



V historických súvislostiach je však nevyhnutné a veľmi dôležité spomenúť slovenské olejkárstvo a jeho domácu výrobu liečivých olejov, následné obchodovanie s týmto tovarom a inými lekárnickými preparátmi. Začiatky olejkárstva siahajú oveľa hlbšie do minulosti, jeho hromadné rozšírenie je charakteristické až pre 18. a začiatok 19. storočia. Základom olejčekov boli rastlinné éterické oleje, ktoré sa získavali destiláciou alebo lisovaním rozdrobených vetvičiek a výhonkov, semien, plodov alebo iných častí rastlín. Čistá borovicová a kosodrevinová silica patrila k hlavnému obchodnému artiklu našich olejkárov, ktorí boli známi od Francúzska až po oblasti ruskej Sibíri. Sami ich použitie odporúčali pri všetkých problémoch respiračného systému.

Vlastnosti a využitie dreva

Borovicové drevo má farebne odlišené jadro, ktoré je červenohnedé, s výraznými ročnými kruhmi (letokruhy) a žltkavú alebo ružovkastú bel'. Borovicové drevo je mäkké, pomerne ľahké, pružné, no je aj dosť húževnaté a tým pádom aj horšie štiepatel'né. Vysoký obsah živice v dreve zvyšuje jeho trvanlivosť na vzduchu i vo vode. Ale zároveň sa preto drevo ťažšie impregnuje.



Vďaka svojim vlastnostiam nachádza svoje využitie v stavebnom, nábytkárskom, ale i banskom priemysle. Z menej kvalitného dreva sa vyrábajú rôzne debny, palety, ako aj káblové bubny. Tenšia guľatina sa používa na banské výstuhy, ale napr. aj na výrobu telefónnych stĺpov. Naopak, kvalitnejšie drevo (opracovaná guľatina) možno použiť na rôzne stavby



zrubových konštrukcií. Piliarske výrezy sa zasa využívajú ako stavebné rezivo a v nábytkárskej výrobe (okná, dvere, schody, obklady, interiérový i exteriérový nábytok). Z najkvalitnejších kusov dreva sa vyrába dyha (tenká vrstva dreva, používaná na povrchovú úpravu nábytku a výrobu preglejky). Najmenej kvalitné drevo sa používa na výrobu aglomerovaných materiálov (drevotrieska, OSB dosky), alebo na výrobu drevnej štiepky slúžiacej na kúrenie.



A keď sme už pri tom kúrení.. najlepšie Vám poslúži pri zakladaní ohňa tzv. „borový úč“ (borovicový lúč, alebo tzv. smolné drevo). Jedná sa o časť stromu- dreva silno presiaknutého živicom. Takéto drevo sa väčšinou nachádza v oblasti permanentného mechanického poškodzovania stromu (vzájomný oder v hornej časti stromov vplyvom vetra, alebo neustálym poškodzovaním kmeňa zverou). Ani borovicové korene nachádzajúce sa v lese po celoplošnej príprave pôdy nie sú zlá alternatíva... ;-). Avšak pamätajte! Oheň je dobrý sluha, ale zlý pán. A v oblasti Záhoria to platí mnohonásobne viac.

Peter Fusek - BOCIAN

Zdroje informácií a obrazového materiálu:

<http://www.liecive.herba.sk/index.php/koncentraty/herbar/647-borovica-lesna>

http://www.fyzickageografia.sk/atlas/podstranky/borovica_lesna.html

https://sk.wikipedia.org/wiki/Borovica_lesn%C3%A1

<https://www.justnahrin.sk/bylina/borovica-lesna>

<http://chkozahorie.sopsr.sk/priroda/lesy/>

<http://herbar.albumy.biz/borovica-sosna/>

<https://cestovanie.pravda.sk/cestovny-ruch/clanok/64941-nebyt-borovic-je-na-zahori-sahara/>

<http://janosip.com/project/malacky-okolie/>

Zamyslenie

Čo robiť počas epidémie korona vírusu ?

Mohla by som tu písať o tom, ako si máme umývať ruky a nosiť rúško. Ale to počúvame z každej strany a už to všetci dobre vedia. Ale čo robiť celé dni doma v karanténe ? Ako využiť prebytočné množstvo voľného času, energie, keď ani nemôžem ísť von s kamarátmi?

Prvé dva dni ma bavilo celý deň ležať a pozerat' seriály, potom už nie. Z nudy som si zobrala na dvor starú karimatku a rozhodla som sa, že sa idem naučiť stojku. Doteraz som ju vedela, no nevedela som ju dlho udržať. Podarilo sa. Toto ma síce zabavilo tak na hodinku, ale lepšie ako seriály. Tak som sa začala učiť aj rôzne iné veci- šnúru, mlynské kolo, stojku na hlave... po týždni som sa už všetky tieto veci podľa videí na youtube naučila a určite by som to odporučila aj vám. Vždy je dobre vedieť niečo navyše a môže to byť čokoľvek. Ak máte doma flautu, gitaru alebo klavír, môžete sa naučiť zahrat' na nich jednoduchú pieseň. Všetko sú to jednoduché nástroje, na ktoré sa dá naučiť základy aj doma pomocou internetu či kníh. A na gitaru či flautu netreba ani vedieť noty.

Tiež sme s bratom chodili behávať 60 metrov - šprint na ulici a merali si časy. Ja osobne súťaživá nie som, ale môj brat je. Potreboval sa s niekým porovnávať, nie každému stačí naučiť sa niečo len tak pre seba. Ak aj nemáte súrodencov- tú sú naše časy, brat mal 11.30 sekúnd a ja 9.15, takže môžete skúšať, či odbehnete za menej.

Alebo si môžete plniť rôzne odborky a výzvy, ktorých je veľa a každý si vyberie niečo čo ho zaujíma. Času na ne je momentálne viac ako dosť. Okrem toho je teraz aj nová výzva Antivírus. Je to niečo na spôsob výzvy Modrý život, kde každý deň splníte úlohu

napr. umývam si ruky alebo nosím rúško a vyfarbíte si políčko. Túto výzvu je možné plniť iba v tomto čase.

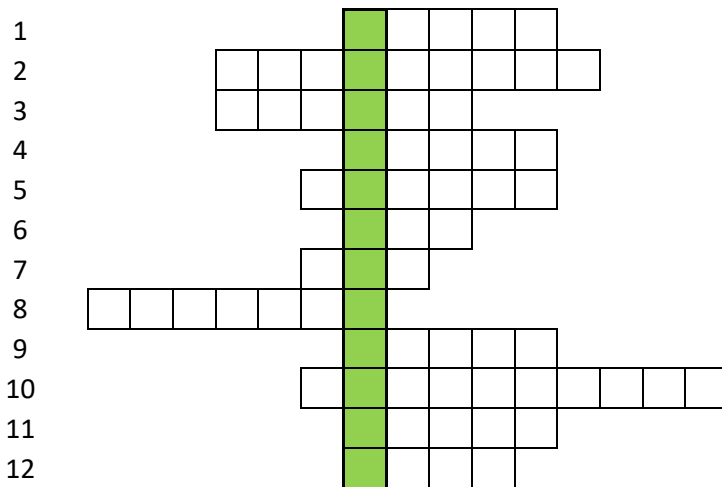
A ak vás nič z tohto nijako neoslovilo, je tu aj možnosť v tomto období pomôcť a zároveň získať nové zručnosti a skúsenosti. V nemocniciach a iných zariadeniach máme akútny nedostatok rúšok. Tieto rúška sa ale dajú veľmi jednoducho ušiť zo starej plachty, obliečky alebo bavlneného trička. Na internete nájdete mnoho návodov, jednoduchších aj zložitejších, ako ich ušiť. Odnieť ich môžete na centrálu Červeného kríža odkiaľ ich dobrovoľníci rozvážajú priamo do nemocníc alebo ich môžete poskytnúť starším susedom.

Okrem toho môžete pomôcť aj rodičom, či starým rodičom v záhrade a využiť tým / aspoň nejako / toto jarné počasie a stráviť čas vonku na čerstvom vzduchu.

Je veľa možností, ako tento čas využiť, samozrejme každého baví niečo iné. Je len na každom z nás, či túto nepríjemnú situáciu využijeme v náš prospech a budeme sa snažiť vyplniť náš voľný čas zmysluplne, alebo sa budeme len sťažovať a sedieť doma.

Kristína Omastová - PANDA

OHROZENÉ DRUHY ZVIERAT



1 - Sme veľký ale napriek tomu ohrozený, na Slovensku žijeme v krásnych Poloninách.

2-Sme Najin a Fatu a sme posledné na svete nášho druhu. Našich príbuzných lovili pre naše rohy - nosy. Máme ešte kamarátov iných druhov, sme jedným z 5 druhov na svete, stačí ak určíš naše rodové meno.

3- Som najväčší vták žijúci v Severnej Amerike a čistím prírodu od zdochlín.

4-Som čierno-biely medvedík, mojím najznámejším domovom je Tibet a aj keď som všežravec najradšej mám bambus.

5- Som najväčší a najsilnejší ľudoop na svete, žijem v Afrike a som Vaším blízkym príbuzným.

6- Som z čeľade psovitých, žijem aj na Slovensku. V prírode ma len veľmi výnimočne môžete stretnúť, som totiž veľmi plachý a sa pred Vami zvyčajne schovávam.

7- Mňa určite poznáte, hovorí sa o mne, že som kráľom zvierat, síce mám veľa vlasov ale ku kaderníkovi nechodím.

8- Nikam sa neponáhľam, mám na všetko čas a väčšinu času si len tak visím zo stromu dole hlavou.

9- Už nás je len zopár, máme jemnučké kožušky, ktoré teraz visia u Vás v skriniach ako módnny kus oblečenia.

10- Žijeme vo vode aj na súši, sme malinké aj veľké, svoj dom si nosíme stále so sebou a žijeme veeeeeeel'mi dlho

11- Tak toto bude trochu náročnejšie, nebudem Vám zazlievať ak si pomôžete pri mojom určení knihou o zvieratách alebo internetom. Sme na zemi veľmi ale naozaj veľmi dlho, kedysi sme putovali s mamutmi. Hovoria nám aj antilopy s chobotom, máme veľký nos. Nás noštek používame na filtrovanie prachu vo vzduchu cez leto a na otepľovanie vzduchu cez zimu.

12- Ide Saharou, to Vám musí stačiť :)

Odkaz od Pipi: Aby to nebolo len tak, prvý traja, ktorý mi pošlete správnu odpoveď na tajničku do sms, správy na FB alebo v maily majú u mňa odmenu :).

Lenka Bielanská - PIPI

Naši oslávenci – meniny za obdobie september - apríl

30.10.	Kuvik	Šimon Ležák
01.11.	Bosorka	Denisa Húšková
11.11.	Medved'	Martin Vasaráb
13.12.	Vlčica	Lucia Martincová
13.12.	Sýkorka	Lucia Kopeliovíčová
22.12.	Ema	Adela Kovárová
24.12.	Cross	Adam Blažíček
24.12.	Panter	Adam Longauer
16.01.	Panda	Kristína Omastová
30.01.	Veverička	Ema Kučerová
23.02.	Paul	Roman Vávra
24.02.	Svišť	Matej Borghouts
24.02.	Krtko	Matej Fischer
26.02.	Kajman	Fico Viktor
02.03.	Aňa	Anežka Maráková
29.03.	Orim	Miroslav Ivan

REKLAMNÝ PARTNER



Vojenské lesy a majetky SR – š. p.

Ďakujeme všetkým, ktorí darovali

2 % svojich daní

69. zboru gen. M. R. Štefánika